

TRÜKITÖÖLINE

EESTI TRÜKITÖÖLISTE KUTSEÜHINGUTE LIIDU HAÄLEKANDJA

1934
ENSV
Riiklik Avas
Raamatuk

1940

NR. 5

7. AASTAKÄIK

PE 10

INTERNATSIONAAL

Tõlk. H. Pöögelmann

Nüüd üles, keda needus rõhub,
nälg, orjus ikkes hoiavad,
keeb mässul rind ja võitlus lõhub
me orjakütked, ahelad!
Me vägivalla hävitame,
uus, parem ilm on meie püüd,
uus ilm, kus võidul ülendame
neid, keda orjus rõhub nüüd.

Viimse võitluse maale
lahing otsustav toob,
võim Internatsionaali
meil uueks ilma loob.

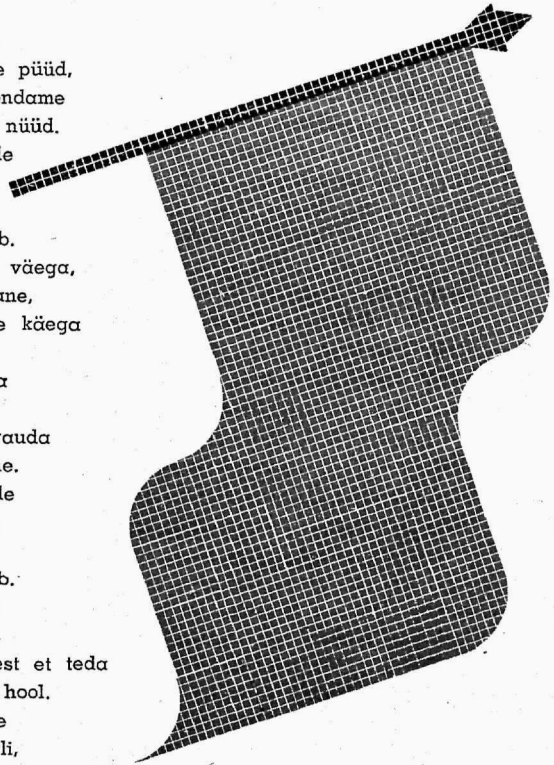
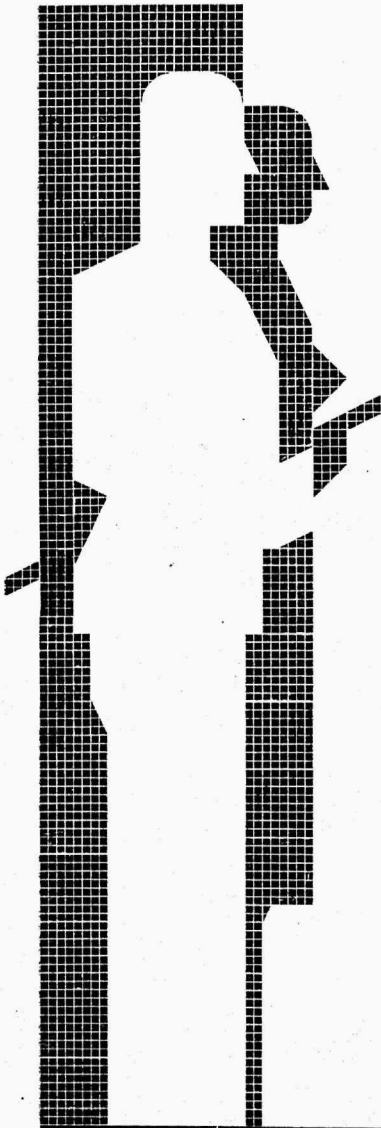
Ei vabadust saa taeva väega,
ei anna tsaar, ei hiiglane,
vaid oma võimsa, julge käega
me vägivalla võidame.

Et ülekohut heita hauda
ja õigust võita endile,
sest tõmba lõõtsa, tao rauda
nii kaua kui raud tuline.

Viimse võitluse maale
lahing otsustav toob,
võim Internatsionaali
meil uueks ilma loob.

Ei õigust ilma valitseda
või olla söödikute sool,
vaid meil, töörahval, sest et teda
peab üleval me töö ja hool.
Kui lõhub tasumise äike
kõik ahned koerad laiali,
ei sellepärast kustu päike,
vaid paistab nii kui ennegi.

Viimse võitluse maale
lahing otsustav toob,
võim Internatsionaali
meil uueks ilma loob.

ELAGU NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIK EESTI

Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik

TÖÖLISKONNA unistus on teostumas — Eesti on muutunud Nõukogude Sotsialistlikuks Vabariigiks. Sellekohase deklaratsiooni võttis vastu riigivolikogu, kusjuures moodustati ka komisjon, mis korraldab vajalised formaalsused Eesti liitumiseks Nõukogude Liiduga. Ühel kujul on paratamatu kapitalistliku süsteemi asendamine sotsialistlikuga ja seepärast tulevad riigistamisele pangandus, tööstus ja maa. Luuakse tööliste ja talupoegade nõukogud, mis kujunevad uue põhiseaduse — Stalini põhiseaduse — võimu nurgakivideks.

Võltsitud demokraatia, nagu me seda nägime rida aastaid ja tundsime oma nahal mitmesuguste tagakiusamiste ja allasurumiste kaudu, on minema kihutatud ja asendatud töötava rahva tõelise demokraatiaga. See demokraatia kindlustab töölisel olla täisväärtuslik ühiskonna liige, kindlustab tema vaimse ja majandusliku ülestõusu, kindlustab temale parema elu.

*

AMETIÜHINGUD on tõstetud aujärjele uue riigikorra süvendamise töös, kuna nende kaudu on seotud kogu töölistik riigivõimuga. Poliitilise teadvuse süvendamise eest kannab hoolt Eesti Kommunistlik Partei, kes värbab endale liikmed sellistest massilistest tööliste organisatsioonidest. Kommunist pole mitte igarüks, kes seda vaid vahutaval suul kuulutab — kommunist peab omama sisemist teadvust ja kindlust, peab omama täielise poliitilise kooli. Alles siis on ta võimeline täie vastutusega kandma ja juhtima töörahva võitlust ja olema selle usaldusmeheks. Seepärast vajab praegune aeg tungivalt poliitilise mõtlemise süvendamise tööd ja vasavat kirjandust ning kooli.

Hädasti oleks tarviline vajaliste kirjandustoodete turustamine, kuna selle ala kirjandus eesti keeles on vaene. Vene keelt oskavad meil vähesed, mis on õnnetu koolipoliitika tulemus ja noorematel töörahva liikmetel on raske end varustada vajalise lugemis- ja õppematerjaliga. Seepärast peaks lööma õitsele vastava kirjanduse suuremääruline turustamine. Seda esiteks. Samal ajal tunneks aga ka trükitehnikas rõõmu — mida rohkem raamatuid ja trükitehteid, seda enam tööd. Nii kindlustab vaimne toodang trükitehnikas õitsengut.

*

MEIL on veel selliseid ringe, kes hellitavad lootusi, nagu võiks veel tulla teissuguseid lahendusi kui praegune. Nad kollitavad ringi kuulujuttudega ja avaldavad põlgust senini toimunud ülesehitustööle. Kahju neist lühinägelikest inimestest, kuna samal ajal pettes ennast satuvad nad üldise

põlu alla. Ja seda vaid oma naiivse poliitilise rumaluse ja tegeliku olukorra mitte küllalt tundmise tõttu. Tõsi, ühelgi ajal pole võimalik alati saavutada üksmeelt, ja seda ei saa nõuda ka tänapäeval. Ometigi peaks igal vähegi poliitiliselt mõtleval inimesel olema selge, et vana aeg ei tule enam tagasi ja et 21. juuniga on teostunud põhjalik pööre meie riigi poliitikas ja struktuuris kui ka võimu jagamises. Meil on ja jääb tööliste valitsus ning seda ei muuda ükski mõtetu vägivaldne akt ja demonstratsioon. Pigem võiks hurjutada neid noori, kes asetades demonstratiivselt pintsaku nurka rahvuslipu, viivad selle ausa lipu põlu alla. See lipp pole mitte nende demonstrantide jagu, vaid meie kõikide igivana kollektiivne vara. Selle vara kasutajaid oma sihtide ja vastutöö organiseerimises tuleb pidurdada — nii kaitseb töötav rahvas Eesti rahvuslipu auväärset nime nagu kommunismi kaitseb igat rahva rahvuslikku omapärasust ja rahvuslikku kultuuri ja patriotismist ei tee mingit kardetavat elukat ja vaenulist sõna.

Olgu need seletused määratud neile poliitiliselt naiivsetele inimestele. Õnneks selliseid inimesi meie hulgas leidub vähe — need on vaid meie kodanluse mitmesuguste noortekoondistes väljaõppinud pärandus.

*

OLEME seega lähenenud Nõukogude Liidu rahvastele ja tahame kaasa teha kogu selle suure riigi ülesehituse tööd. Seda teeme liidu näol. Olgu siin veel selgitatud, mis vormis on selline liit.

Iga riik võib vabatahtlikult ühineda Nõukogude Liiduga. Seda tegi ka Eesti. Eesti põhiseadus peab olema kooskõlastatud Nõukogude Liidu põhiseadusega. Meie valitsemine on sõltumatu niivõrd, kui võrd teatavad alad pole ülema võimu korras kuulutatud Nõukogude Liidu keskvoimu kompetentsi. Need alad on järgmised: 1) rahvusvaheline läbikäimine (välispoliitika), 2) põhiseaduse järgi valamine (sisepoliitika), 3) riigikaitse organiseerimine, 4) majanduse koordineerimine jne. Kogu võim muul alal kuulub liidu vabariigi ülemnõukogule.

Seega — milline ilme on ülemnõukogul, selline on ka meie riigi sisemine elukorraldus. Igal juhul peab see jääma kooskõlastatuna Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu seadusandlusega ja korraldustega.

Lõpetades käesolevat ülevaadet meil on tuline rõõm tervitada ajaloolist otsust:

— Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik!

— Elagu meie koostöö ja liit kogu Nõukogude Liidu rahvastega!

— Elagu rahvaste juht — Stalin!

Ülemaaline kollektiivleping

(kehtib alates 22. juulist 1940)

1. Käesolev kollektiivleping on sõlmitud ühelt poolt Eesti Trükitöösturite Ühingu ja Tartu Graafikatöösturite Ühingu ning teiselt poolt Eesti Trükitöölise Kutseühingute Liidu vahel p. 12 alusel kokkulepitud kutsealade kohta kollektiivlepingute kohta kehtivate seaduste alusel.

2. Lepingu kestus on üks aasta, kusjuures mitteülesütleamise korral leping automaatselt järgmiseks aastaks pikeneb. Lepingu terves ulatuses ülesütlemine peab toimuma mitte hiljem kui 3 kuud enne lepingu tähtaja lõppu ja üksikute punktide ülesütlemine mitte hiljem kui 1 kuu enne lepingu tähtaja lõppu. Ülesütlemine sünnib kirjalikult. Mõlema poole nõusolekul võib üksikuid punkte muuta otsekohe.

3. Muudetakse seadusandlikul teel lepingu tingimusi, siis kohaldatakse tööolud käitistes vastavalt seadustele.

4. Käitises töötavad töölised kuuluvad töövõtjate kutseühingute liikmeskonda. Uued töölised palgatakse töövõtjate kutseühingute poolt esitatud töötute nimekirjast valiku teel või tarbe korral kutseühingu teadmisel väljastpoolt. Väljastpoolt kutseühingut palgatud tööline on kohustatud ühe nädala jooksul astuma töövõtjate kutseühingu liikmeks.

5. Töölise vallandamise otsustest, samuti ka lühendatud tööajale või töönädalale üleminekust informeerib käitise juhatus käitisevanemat või töövõtjate kutseühingu usaldusmeest.

Kutseühingu vastuvaidluse korral lahendatakse küsimus vahekohtus.

6. I vahetus töötab ajavahemikul kella 6 kuni kella 18-ni, olles 8-tunniline. On trükikojas rohkem kui üks vahetus, siis töötab teine vahetus 7,5 tundi ja III vahetus 7 tundi.

Masinaladujatel on I vahetus 7 tundi, II vahetus 7 tundi ja III vahetus 6 tundi.

7. Tööaeg on lõunavaheajata, kusjuures tööliste antakse tööajast $\frac{1}{4}$ tundi einetamiseks ja enne tööaja lõppu 5 minutit kätepesemiseks.

8. Laupäeval ja pühade eelpäeval on tööaeg 2 tundi lühem (masinaladujatel 1 tund) p. 6 ettenähtud ajast. Päeval, mil seaduse järgi töö lõpeb kell 12 päeval, töötatakse ilma lõunavaheajata 4 tundi.

9. Öösiseks tööajaks loetakse aega kella 22-st kuni kella 6-ni. Öötöö tasu on 25% kõrgem harilikust tasust.

10. Ületunde tehakse kokkuleppel töölistega ja nende eest tasutakse 50% kõrgemalt. Vajalike

remontide ja erakorraliste tööde lõpetamise puhul on ületunnid tööliste kohustuslikud, kusjuures esimesed kaks ületundi tasutakse 50% ja järgmised 75% kõrgemalt. Pühadel ja pühapäeval tehtavad ületunnid tasutakse 100% kõrgemalt.

11. Töölised palgatakse nädalapalga alusel. Palka tasutakse kindlaksmääratud päeval tööaja kestel.

Tasumisele kuuluvad kõik nädalapäevade langevad pühad.

Käitise juhatus on kohustatud palka tasuma ka vääramata jõust olenevate tööseisakute puhul, kuid mitte kauem kui seitsme päeva jooksul.

12. Töölisele maksetakse vastavalt tööalale neid palku, millede kohta on käesolevas lepingus kokku lepitud.

Minimaalpalgad on järgmised:

A. Kutsetöölised:

	Rajoonid		
	I	II	III
Masinaladujad, tsinko- ja litograafid	23	22	21
Ladujad, trükkijad, köitjad	22	21	20
Pealepanijad	16	15	14

B. Abitöölised:

Meesabitöölised	18	17	16
Naisabitöölised I liik	14	13	12
" II "	13	12	11

Märkus 1. I rajooni kuuluvad Tallinna ja Nõmme linnad, II rajooni Pärnu, Rakvere, Tartu, Viljandi ja Võru linnad ning III rajooni kõik siin loetlemata kohad.

2. Naisabitöölised võivad II liigi alla kuuluda ainult esimesel poolaastal peale tööle palkamist.

Kõiki lepingu sõlmimise ajal kehtinud palku, välja arvatud õpilased, tõstetakse nelja (4) krooni võrra nädalas. Esimene kõrgendatud palk arvestatakse töönädala eest, mis lõpeb 27. juulil s. a.

Tükitöö pole lubatav.

Elatusmaksumuse indeksi muutumisel vähemalt 10 punkti ulatuses astuvad mõlemad pooled kokku läbirääkimisteks ja palkade reguleerimiseks vastavalt elatusmaksumuse indeksi muutustele.

13. Töölisele antakse palgalist suvepuhkust seaduse poolt ettenähtud ajavahemikul.

Puhkust antakse: vähemalt 3 kuud enne 1. maid töötanud töölisele 3 tööpäeva, 3 kuud kuni 1 aasta töötanud töölisele niimitu tööpäeva, kuimitu kuud

ta on töötanud ja üle 1 aasta töötanud töölisel 12 tööpäeva.

Puhkusele minekul tasutakse palk ette. Puhkus on katkestamatu ja seda ei või asendada rahalise tasuga. Puhkuseajal ei tohi tööline töötada teistes polügraafia-ala käitistes.

Kui tööline vallandatakse seaduses puhkeajaks ettenähtud ajavahemikul enne kui ta puhkust saanud, antakse talle puhkuse arvel lisatasu vastavalt saamata jäänud puhkusele.

14. Õpilased võivad töötada ainult õppelepingu alusel seaduses ettenähtud arvul ja korras.

Õpilastele maksetakse nädalas tasu järgmiselt:

	I raj.	II raj.	III raj.
1. poolaasta	7.—	6.—	5.—
2. „	8.50	7.50	6.50
3. „	10.—	9.—	8.—
4. „	12.—	11.—	10.—
5. „	14.—	13.—	12.—
6. „	16.—	15.—	14.—
7. „	18.—	17.—	16.—

Märkus: Peale õppeaja lõpetamist hakkab õpilane palka saama vastavalt tööalale.

Kõik õppelepingut mitteomavad töölisel loetakse kas kutsetööliseks või abitööliseks, olenevalt nende poolt täidetavatest ülesannetest.

Pealepanija õpilasi võib pidada õppelepinguta ja nende õppeaeg kestab 1 aasta.

15. Kutsetööliseks loetakse neid töölisi, kes töötavad poolte vahel kokkulepitud kutsetöö liikidel, kusjuures kutsetunnistuse olemine pole mõduandev.

Kui abitöölised rakendatakse kutseala tööle, loetakse nad kutsetööliseks ja maksetakse neile tasu vastavalt tööalale.

16. Trükkija hooleks on normaalselt üks kiirpress ja üks boston- või tiigelpress. Pealepanemine ei kuulu trükkija ülesannetes.

Märkus: Kokkuleppel trükkijaga (välja arvatud Tallinn ja Tartu) ja kutseühingu teadmisel, olenevalt töökorralduse nõuetest, võib trükkija hooleks anda rohkem masinaid ja samuti võib trükkija oma peale võtta pealepanemise.

17. Töövõtjad võivad teenida ainult käesoleva kollektiivlepingu tingimustel.

18. Tööline on kohustatud täpselt täitma kõiki käitise sisekorra määrusi ja tegema töölepingus ettenähtud vajalikke töid.

19. Tööline on kohustatud käitise juhatuse korraldusel kirjutama tööraamatusse või kontrolllehtedele märkused, mis on tarvilikud töö järelevalveks.

20. Töölised peavad täitma järgmisi töönorme: käsiladudjad — 900 tähte tunnis raamatu lihtladu ühes ärapanemisega ja koduse korrektuuriga; masinaladudjad — „Linotype“ ja „Intertype“ masinal tunnis 6000, „Typograph“ masinal tunnis 4200 ja „Monotype“ masinal tunnis 6500 tähte vigadeta ladu. Käsikirjad peavad olema selgelt loetavad ja parandatud.

21. Töötervishoiu nõuete täitmisel on aluseks vastavad seadused.

22. Lepingu kehtimise ajal ei või kumbki pool algatada töötulisid.

23. Lepingu täitmise järelevalvet teostatakse ühiselt mõlema lepinguosalise poolt.

Tüliküsimused lahendatakse vahekohtus, mis luuakse pariteedi alusel mõlemate poolte vahel, kusjuures nad valivad eesistujaks erapooletu isiku omavahelisel kokkuleppel. Vahekohtu otsused on sunduslikud.

24. Käitises, kus kehtivad paremad töötingimused ja palgad kui ette nähtud käesolevas lepingus, jäävad need püsima.

25. Leping hakkab kehtima alates 22. juulist 1940. a.

26. Käesolev leping on valmistatud kolmes algksemplaris.

**Eesti Trükitöösturite Ühing (allkirjad).
Tartu Graafikatöösturite Ühing (allkirjad).
Eesti Trükitöölise Kutseühingute Liit
(allkirjad).**

Ametiühingud oma majja

EKA maja Vabadusplatsil võetakse ametiühingute alla. Nii saavad seni kitsastes oludes tegutsenud ametiühingud väärilised ruumid, mis, kahtlemata, aitab nende tööd kergendada.

Nõutakse „Ilutrüki“ sekvestrit

„Ilutrüki“ töölisnõukogu on mures trükikoja majanduse pärast ja otsusajal esitada Majandusministeeriumile trükikoja sekvestreerimist. Liit toetab sellekohast algatust.

Rekordarvud

10. juulil peetud koosolekul võeti liikmeks vastu 176 töölist, 16. juulil 232. Seega 1 nädala jooksul 408 uut liiget.

Nende hulgas on valdav enamus litograafide, kartonaažitöölisi jms.

Praegu peaks ühingu liikmete arv tõusma juba üle 1000 liikme.

21. juuni – töölisliikumise ajaloo pöördekülg

21. juunil teostus see, mis hõõgus kogu aeg tuha all: töölikond haaras võimu oma kätte. Loodud valitsus koosneb töölismeelsetest ja tööliste aktiivi kuuluvatest isikutest. Valitsus oma töökaavas, mille sisu toome mujal, näitas vääriiselt sotsiaalset ilmet. Seega on tagatud kõik teed töölikonna osatähtsuse tõstmiseks Eesti riigis ja on loodud garantii, et töölikonna võim nii pea ei murta. Selleks on meil kaitsjaks ja tugevaks sõbraks Nõukogude Liit.

Töölisorganisatsioonid olid viimaseil aastail eriti tugeva surve all. Ajakirjandusel oli suukorv ees ja seetõttu vahest pole laiemalt teada olnud ettevõetud tagakiusamised töölisorganisatsioonide ja tege-laste vastu. Igatahes oli töölikonna seas palju neid isikuid, keda saadeti kohtadelt minema meelt parandama teistesse maakohtadesse. Ametiühinguline tsentrum — keskliit — oli võetud hooldami-sele isikute poolt, kelle huvid olid vastuolus laial-dase ametiühinglaskonna huvidega. Et oma võimu kindlustada, selleks keskliit kasutas poliitilisi surveabinõusid, suleti opositsioonilisi ühinguid või muudeti nende koosseise. Ainult trükitöölised jäid puutumata sellest puhastusest, kuna organisat-sioon moodustas endast kompaktsed massid ja orga-nisatsioonid seisukohad keskliidu suhtes olid küllalt kindlad. Ometigi viimasel ajal sattus ka trükitöölise organisatsioon puhastustule alla. Selles olukorras oli tehtud võimatuks igasugune organi-satsioonide aktiivsus ja päev-päevalt kasvav viha ning kibestus valitseva kildkonna vastu.

Meie sotsiaalseaduseandlus kandis küllalt hoolt selle eest, et organiseeritud töölikonnalt võtta kõik võimalused kasutada oma jõudu majandus-liku tingimuste parandamiseks. Kehtivates töölis-vanemate ja teistes seadustes oli auke, millest pugesid läbi tööandjad. Töölisvanem ei olnud kaits-tud oma tegevuses peremehe omavoli eest. Sel-leks võis alati leida nõkse. Töölistele tehti või-matuks kasutada oma tugevaimat relva — streigi-õigust. Kõik tülid viidi komisjoni, mis koosnes suur-kapitali enamusest ja kus tehtigi siis vajalisi otsu-seid tööliste petmiseks. Polnud ime, et komisjoni tegevusega polnud keegi rahul. Valitsus hõõrus küll töölistele mõnel korral mett mokaadele, nagu puhkeaja laiendamine, lasteabiraha seadus jne., aga kõik need soodustused tehti muude õiguste piiramisega tasa. Nii võis tolleaegne valitsus kii-delda mõnel korral, et ta peab silmas tööliste õigustatud nõudmisi. Ometigi vajasisid sotsiaalsea-dused põhjalikku parandamist või koguni uuel kujul kehtimapanekut. Seda ei mõeldud teha.

Mis puuub tööliste poliitilisse organiseerimisse, siis tehti see sootuks võimatuks. Valitsusel oli oma poliitiline organisatsioon — Isamaaliit. Töö-tegijatele oli aga keelatud paljas mõte sellest. Küll valitsus juba ajab targalt tööliste asju, mil-leks neile poliitiline võitlus — nii oli kliike seisukohad.

Ei tarvitse öelda, et laiem rahvas seda siiski ei tunnustanud ja poliitiline arusaamine ei suu-detud välja juurida töölikonnast. Võitlus poliiti-liste loosungite ümber kujundas avalikult võitlust sotsiaalpoliitiliste reformide kaudu. Pole võimalik lahutada töölikonna võitlust poliitilisest võitlusest ja kõik sellekohased jutud on ja jäävad paljaks loraks. Erinevused võivad tekkida vaid taktikas ja meetodis, mitte aga asja tuumas endas.

Et töölikond oli küps poliitiliseks võitluseks, kuigi olles vaid ametiühinguliselt organiseeritud, näitab 21. juuni. Seal kerkisid üleöö poliitilised nõudmised ja selle toetajad olid täielises teadvu-ses peetavast võitlusest. Keegi ei sõrganud ega saanudki segada puht-poliitilist aktsiooni.

Nüüd oleme siis jätkamas tööd 21. juunil püs-titatud loosungite all. Iga organisatsioon ja sel-lesse kuuluv isik tunneb suurt vastutust tuleviku ees ja me peame tegema kõik, et meie tulevik oleks tõesti väärt möödunud kannatusi ja 21. juuni võitu. Selles mõttes teotseb ka trükitööliskond ja tema süda tuksub koos Eesti töörahva südamega.

Selgituseks „Trükitöölise“ lugejail:

Eelmise tagurilise valitsuse poolt konfiskeeriti „Trükitööline“ nr. 4 ja see number pidi hävita-tama. Õnneks aga uute sündmuste mõjul jäi see tegemata ja meil õnnestus „Trükitööline“ saada politseist tagasi. Kõige selle tõttu „Trükitööline“ viivitus ja nagu ei vastaks praeguse aja nõuetele. Lugejatele olgu selgitatud, et tol ajal teisiti kirju-tada ei saanud ja juba nende kirjutuste tõttu aja-kiri sattus põlu alla. Loodame nüüdsest numbrist peale anda tõelist trükitöölise arvamist asjadest. Pole vajadust enam kõnelda ridade vahelt. Vas-tavalt sellele võime ka materjali laiemas ulatuses kasutada kui seni, kuna alatise ähvardusena sei-sis toimetajal Siseministeriumi trükiasjade osa-konnas allkiri — poliitikat ei tohi teha, vastasel korral ajakiri suletakse.

Aga milline tööliste sotsiaalküsimus pole tihedalt seotud poliitikaga? Loomulikult see kõik ras-kendas kirjutuste ilmumist ajakirjas.

Öötöö küsimus Sotsiaalministeeriumis

3. juulil peeti Sotsiaalministeeriumis nõupidamine öötöö asjas, millest võtsid osa ajalehete väljaandjad, Eesti Ajakirjanikkude Liidu ja Eesti Trükitöölise Kutseühingute Liidu esindajad.

Päevakorras oli öötöö kaotamine ajalehete alal ja ajalehete ilmumise aja viimine päevajale.

Sellekohased nõuded esitasid omal ajal, vana režiimi kehtides, ajakirjanikud ja trükitöölised. Alles nüüd avanes võimalus sel alal midagi konkreetsemalt seletada.

Ajalehete väljaandjad seletasid, et nende seisukohalt on ükskõik, kas leht ilmub öise tööga või päeval. Vaidles vastu vaid „Rahvaleht“, kes pidas vajaliseks sõnumite kiiret levimist juba hommikul. Ajakirjanduse ülesanne olevat kiire informatsiooni andmine. Igal pool mujal maailmas ajalehed ilmuvad hommikuti.

„Postimehe“ väljaandja seletas, et öise töö ärajämisega peaks majanduslikult võidetama. Ajaleht ei läheks enam kalliks — jääks ära kulukas valgustus, lisatasud jne.

Mis puutub majandusliku külje korraldamisse, siis see ei peaks olema kuigi palju pahandusi tekitav ja pole karta tiraazi langemist. Seda kardab siiski üks lehtedest, kes kaotab ca 5000 lugejat.

Ajakirjanikud avaldasid oma seisukohti, soovides öötöö kaotamist ja ajalehete ilmumise aja kindlaksmääramist päevasele ajale. Öötöö on närvesööv ja ajalehete toimetuste vähese koosseisu juures inimesed lihtsalt ruineeritakse. Ajalehed on varemgi päeval ilmunud, pole selleks raskusi ka praegu. On tarvis vaid määrata vastav kord. Postiolud siinjuures ei etenda kuigi tähtsat osa — kõik lehed jõuavad väljuvatele rongidele. Mis puutub informatsiooni värskusse, siis küsimus on vaieldav. Mis värskest on informatsioonil, kui ta peab ilmuma järgmisel päeval? Öhtul on see juba raadios ja lehed ilmuvad alles hommikul. Mis öhtu suhtes kaotatakse, seda võidakse päeva juures.

A. Offenbach avaldas trükitöölise vanu seisukohti. Öötöö kaotamine on tervishoiuliselt tähtis trükitöölistele. Me ei taotle siinjuures täelist öötöö keeldu, kuna ka meie hulgas leidub neid, kes ei pea öötööd ebavajaliseks. Igal juhul tuleks kaotada ainult ajalehete öötöö, kuna sel korral öötöövahetuses olevad töölised oleksid pingest vabad ja töö areneks normaalsemates tingimustes.

A. Rebane peab samuti vajaliseks öötöö kaotamist ajalehete alal täiendavatel motiividel, kuna seoses selle kaotamisega suured hulgad posti ja

ekspeditsiooni alal töötavatest töölisest saaksid hingata keroemalt.

Sotsiaalministri esindaja märkis, et sellega ühenduses tahetakse säilitada vana norm — igale töölisele kindlustatakse 36 tundi pühapäevast töörahu. Praegu on see viidud 24 tunnile.

Töötava Rahva Liit valimisvõitluses

Riigipresidenti dekreediga saadeti laiali endised kunstlikud Riiginõukogu ja Riigivolikogu koosseisud. Selline samm oli tingitud sisepoliitilistest muutustest, kuna endine parlament ei vastanud enam tööraha juhtivale positsioonile ja oleks taastamiseks eelolevale suurele tööle sotsiaalsel ja poliitilisel alal.

Küsimuse kiireks lahendamiseks, rahva arvamise teadasaamiseks ja uue seaduseandliku asutuse loomiseks kuulutati välja uued parlamendi valimised 16. ja 17. juulil.

Vastavad töölisorganisatsioonid moodustasid kiiresti Töötava Rahva Liidu, kes seadis üles üle maa igas valimisringkonnas oma kandidaadi. See töö oli hõlpus, kuna 21. juuni sündmuste tulekul tekkisid igal pool töölise ühingud ja olemasolevad kutseühingud kui ka legaliseeritud Eestimaa Kommunistlik Partei omasid vajaliste kogemustega töölistegelasi.

Seevastu kodanlus oli desorganiseeritud olekus ja sündmuste tõttu peata. Nii võis ta vaid üksikutes kohtades üles seada kohalikud vastaskandidaadid. Tööliskond ise — distsipliinitundest ja ühtlasest mõtest juhitud — ei esinenud seekord mitme kandidaadiga ühes valimisringkonnas.

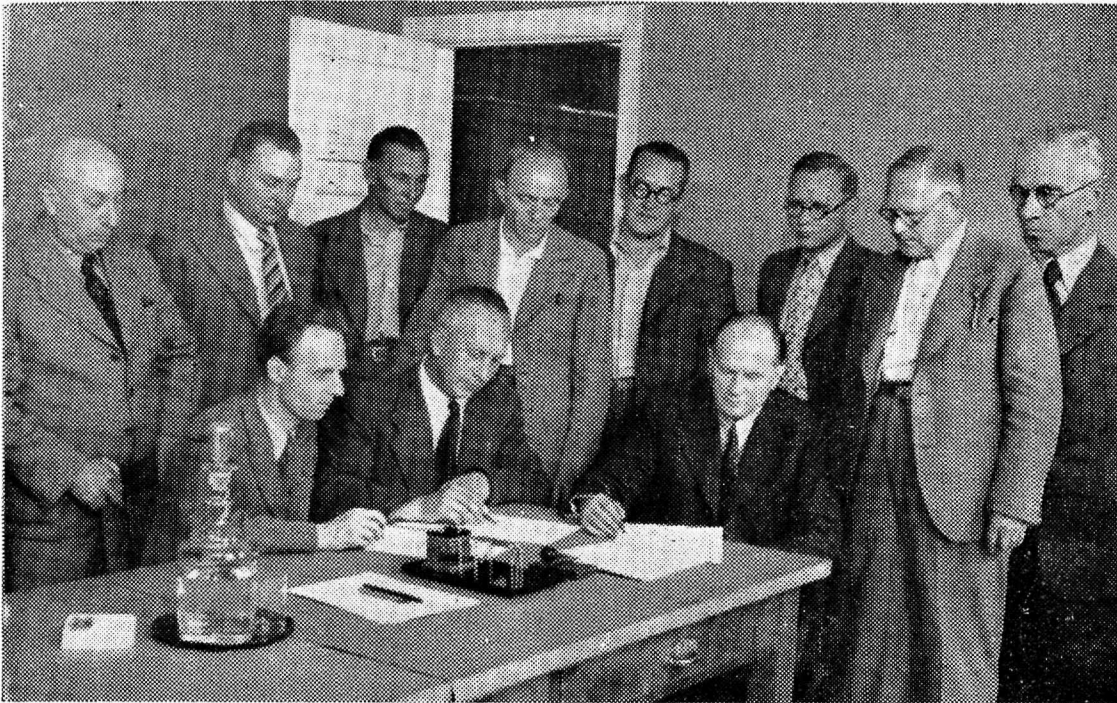
Praegune valimissüsteem, mis juba eelmiste tagurlike valitsuste poolt kehtima pandi, tunnistas isiku otsekohe valituks, kui tal võistlevad kandidaadid puuduvad.

Tööliskond seda teed ei läinud. Kuigi 80 ringkonna peale jäi 81 kandidaati, mindi siiski rahva ette nõutava usaldust ülesseatud sihtidele. Ja nii toimuski. Valijate enamus — 82% — võttis osa valimistest, seega elavamalt kui kunagi varem. Kõik Töötava Rahva Liidu kandidaadid valiti Riigivolikogusse.

Riigivolikogu oli õieti mõistnud oma ajaloolist ülesannet — kindlustada töötava rahva seisundit. Selleks kuulutati välja Eesti nõukogude sotsialistlik vabariik. Selleks võeti ette Eesti liitumine Nõukogude Liidu rahvaste perre.

Trükitöölised tervitavad Eesti Ametiühingute Keskliitu

kui organiseeritud tööliste keskust ja eestvõitlejat palga- ja töötingimuste parandamise alal.

Kollektiivlepingu allakirjutamine

Moment trükitööstuse kollektiivlepingu allakirjutamisest. Laua taga istuvad (vasakult) A. Offenbach, R. Kala ja A. Veiler. Seisavad: J. Biek, J. Roosileht, A. Schönberg, E. Ruul, E. Jänes, Mits, A. Blaubrik, J. Pedari

Arhiivi materjale

Teatavasti otsustati end. sisekaitse ülema poolt võtta „Trükitöölises“ ilmunud kirjutuste eest vastutusele administratiivkorras A. Offenbach.

Selle kohta koostati järgmine määrus (kokkuvõttlikult):

13. aprillil 1940, ära kuulunud Tallinna-Harju prefekti ettekande „Trükitöölises“ ilmunud kirjutuste üle ja leidnud need olevat vastuolus perioodiliste trükitööde kohta kehtivate eeskirjadega, kaitseseisukorra seaduse § 20 p. 7 alusel otsustasin A. Offenbachil keelata elutsemise kaitseseisukorra piirides, välja arvatud Viljandi maakond.

13. VI 1940. 375/SK.

18. juunil 1940 kell ¼12 öösel ilmus politsei-

ametnik A. Offenbachi korterisse ja võttis talt allkirja, et ta viie päeva jooksul lahku Tallinnast.

20. juunil saabus 5. politseijaoskonnast kutse ilmuda rajoonikonstaabli juure ülekuulamise toimetamiseks. Kutse oli „väga kiire“.

Hilise aja tõttu ei saanud A. Offenbach enam jaoskonda minna, ja järgmisel päeval ta oli juba tegevuses tööliste demonstratsiooniga. See oli 21. juuni.

22. juunil saabus uus kiri, mis oli dateeritud 21. juuniga ja mille sisu lausus:

Teatan, et politseialituse direktor muutis ära Teie elunemispiirkonna kitsendamise otsuse ja lubas Teil eluneda kitsendusega kogu Vabariigis.

Tükk ajalugu dokumentides, mis?

Eesti töötav rahvas on kuulutanud kadu tööliste õiguste kärpijaile ja olukorra halvendajaile.

Trükitöölised — ka meie teostame seda oma kutsealal!

Tööliste õigused uue valitsuse töökavas

Uus valitsus esitas 22. juunil oma tegevuskava, mida võiksime siinkohal lähemalt seletada töölistkonna seisukohalt.

Kõigepealt uus valitsus tahab ausalt ellu viia Eesti ja Nõukogude Liidu vastastikku abistamise pakti. Kui eelmine tagurlik valitsus seda rõhutas, siis sündis see sootuks teisiti. Meil peaksid meele olema valitsuse korraldused, kus kodanikke kõigil juhtumel püüti eemal hoida kokkupuutumisest Nõukogude Liidu sõjaväelastega, ja keeldud oli igasugused lihtsadiki jutuajamised sõjaväelastega. Karistused sel alal olid rängad — nii rahalise trahvi kui kinniistumise ja väljasaatmise näol. Põhjuseks öeldi, et me ülitavat sõjaväelasi. Kõik need abinõud sihtisid sellele, et hoida isoleerituna lai kodanikkond ja eriti töölised Nõukogude Liidu sõjaväest. Endastmõistetavalt pole meil võimalik kindlaks teha, mida tehti veel saladuse kätte all teisteski küsimustes — igal juhul Nõukogude Liidu ametlik teadaanne rõhutas selliseid salaseptsusi. Välisminister N. Andresen Koplis kõneldes rõhutas seda, et nüüdsest peale oleme me idaorientatsiooni omaks võtnud ja et vastavalt teostatakse ka pakti täitmist.

Rahva alla kuulume ka meie — töölistkond. Meie õigusi on suurelt alla surutud. Kitsendati koosolekute pidamist ja segati vahele igasugusele vastupidisele kriitikale. Kes julges kuidagi arvutada valitsuse liikmete või riigiasutuste tegevust, see sattus kohe tagakiusamise alla. Sellele järgnesid karistused. Kõnelejale keeldi koosolekuil esinemine, takistati nende sõnavõttu jne. Trükitööde alal valitses täieline tsensuur. Isegi ridade vahel ütleמיד leidisid tsensori poolt vahelesegamist ja viisid kuni trükitoodete konfiskeerimiseni ja toimetajate väljasaatamiseni. Töölisorganisatsioonid kujundati oma tahte kohaselt, küsimata, kas liikmeskond seda tahab või mitte. Vastuhakkajail tuli sekeldada poliitilise politseiga ja teiste norijatega. Kõik, mis kuidagi ei passinud valitsevasse meeleolusse, oli kurjast ja tuli täieliselt maha suruda. Sel alal on meile palju paha tehtud vastavate asutuste poolt — nii poliitilise politsei kui ka Siseministeeriumi poliitilise departemangu poolt.

Valitsus kindlustab meile vaba koondumise ametiühinguisse, kõrvaldas politseilise kontrolli koosolekuil ega keela koosolekute korraldamist. Ametiühingud võivad oma tahte kohaselt kujundada organisatsioonilist struktuuri ja ametiühingute keskuse tähtsus on tõstetud esile.

Et silmas peetakse ka rahvavaenuliste organisatsioonide laialisaatmist, see on tervitatav. Töölistkond pole kunagi olnud rahvavaenuline — ta ise moodustab rahvast — ometi talitati varemadel aegadel nendega nii kuidas meeldis. Aeti laiali, tege-lasi arreteeriti, saadeti välja jne. Oleks täiesti loomulik, et need organisatsioonid, mis tegutsevad vaid teatavate kitsaste huviringkondade mõju ja äritehingute kindlustamiseks, leiavad oma loomuliku lõpu.

Tähtis on valitsuse seletus, et püütakse töötin-gimuste ja tööolude parandamise poole. Teame, et meil kehtisid seadused töökaitses jne. alal, mis tegid võimatuks igasuguse püüde olude parandamiseks. Ametiühingud olid kõrvale tõrjutud töö- ja palgatingimuste korraldamisest, töölistvanemate tegevusel olid ees igasugused tõkked. Ka teised sotsiaalseadused olid puudulikud, vaieldavad ja protsesses esile kutsuvad. Kõik see tuleb nüüd ümber hinnata ja seada vastavaks käesoleva aja nõudeile. Sotsiaalministeeriumis ongi asutatud sellekohased komisjonid, kes vaatavad läbi vastavad seadused ja teevad neis vajalisi parandusi.

Ka rahva haridus ja tervishoid leiab valitsuse töökavas rõhutamist. Teame, et viimaseil aastail teostati reaktsioonilist poliitikat hariduse omandamise tõkestamiseks. Öeldi, et meile pole vaja haritud tööjõude sel määral kui neid juure tuli. Maksude kõrgendamisega tehti kehvemale kihtidega õppimine võimatuks. Koolide arvu piiramisega jäeti välja neis edasi õppida tahtvat noorust. Tervishoiu korraldamise alal oli palju tegu apteekide monopoliga ja kitsaste ringkondade huvi rahuldamisega, ilma et sellest oleks rahvale olnud mingit kasu.

Selleks kõigeks kutsub uus valitsus kaasa ka meid — töölistkonda — ja me tahame siinkohal rõhutada oma valmisolekut säärase laiaulatuselise sotsiaalse töö korraldamiseks.

Meie organisatsioonidest

Tallinna trükitöölise suur koosolek

28. juunil peeti Tallinna trükitöölise üelinnaline koosolek kutseühingu ruumides. Saadi väiksuse tõttu olid paljud sunnitud tagasi pöörduma, kuna ruumid olid rahvast täis kiilunud. Saalis olid üles seatud kutseühingu lipud, millede keskel olid suured punased kangal:

— Elagu töörahva vendlus!

Säärase meeoluga algas ka koosolek.

Eesti Ametiühingute Keskkliidu esindaja E. Kadakas arvustas Uluotsa-Jürima tagurlike valitsuse tegevust. See valitsus kiusas taga töölisi liikumist. Koolielu oli viidud langusele. Suurendati vaid alkoholi tarvitamist. Rahvast toideti isamaaliste loosungitega. Töölise võitlust ei suudetud siiski takistada, kuigi karistuste hulga poolest seisid Eesti esimesel kohal.

Kuigi trükitöölised on meie oludes hästi organiseeritud, ometigi pole tööliskond oma tervikus selle tasemeni jõudnud. Tuleb jalule seada ühtlus kõikide töölise vahel. Praeguse aja sündmused tõendavad sotsiaaldemokraatia pankrotti ja kommunistliku liikumise õigeid seisukohti. Loodud Tööliskoda polnud suuteline töölislaste läbiviimiseks. Selle tegevus oli väär. Tööliskojade tegelased ei ole enam töölisesajade ajajateks.

Lõpuks kõneleja loodab trükitöölise kaastööd Eesti Ametiühingute Keskkliiduga.

Sõna võtab lühidalt seltsimees A. Reinson, kes omalt poolt soovib trükitöölisele kõige paremat edu.

Järgnes liidu sekretäri A. Offenbachi kõne, kes algul märkis, et esimest korda üle hulga aja on võimalik kõnelda ilma politsei vahelesegamiseta ja öelda nii, kuidas seda peetakse õigeks. Tagurlike valitsuse poliitika viis avaliku arvamise ja seega trükitööde vähenemisele. Inimesed muudeti passiivseteks ja küürutajateks. Kõigile klassivõitlust tunustavale töölisele kuulutati kadu. Seepärast oli ka töölise võidu puhul — 21. juunil — punase lipu ülestõmbamine Hermani torni tagurlike üle võidu saamise sümboliseks tähenduseks.

Meie trükitöölise liikumine oli seatud kammit-sasse. Vastavate seaduste abil takistati organisat-siooni kasutada oma tegevust. Me ei kartnud va-

litsuse poolt ametisse nimetatud keskkliitu ja arendasime selle vastu visa võitlust, olugugi et selle tõttu Toompealt sadas ähvardusi ja hoiatusi. Lõpptulemusena oli veel ajakirja „Trükitööliline“ konfiskeerimine ja kõneleja — A. Offenbachi — asumisele saatmine. Kõneleja peatus ajalooliste päevade kujunemisel ja nende teoks saamisel.

Lõpuks kõneleja peatub trükitöölise ootavate ülesannete juures olukorras ja peab vajaliks ülemajalise kollektiivlepingu sõlmimist, vangimaja trükikoja kaotamist jne.

Ülaltoodud kõned leidsid kuulajaskonna suurt heakskiitu.

*

Läbirääkimiste ajal võtsid sõna paljud seltsimehed.

Rõhutati, et A. Veiler teeb kõik, et alles jätta öötöö. Selliste mõtete vastu peaks võtma tarvilisele karmimad tõkkeabinõud.

Sooviti kollektiivlepingu sisseviimist, mille kuju kohta taheti selgust.

Selles suhtes anti vajalisi seletusi.

Tehti etteheiteid, nagu ei oleks liidu juhatus ja ühingu juhatus olnud teadlik tööliskonna suurtest üritustest 21. juunil. Selle kohta selgus, et astuti kõik sammud tööliskonna organiseerimiseks ühingu lipu alla ja 21. juuni rongkäigust võttis osa ka trükitöölise arvukas pere.

Sooviti andmeid öötöö kaotamise suhtes, millele vastati, et valitsuse kavas on juba öötöö kaotamine.

„Vaba Maa“ trükikoja töolistest vaidlesid mõned vastu öötöö kaotamisele, kuna selle kaudu tehtaks ülekohut töölisele ja liigseid töökäsi tuleks vallandada. See küsimus leiab suurt arutamist poolt ja vastu, kuid üldiselt tahetakse näha öötöö kadu.

Võeti vastu terve rida resolutsioone, samuti saadeti Vabariigi Valitsusele tervitustelegramm.

Resolutsioonidest on järgmisi:

— Öötöö tuleb kaotada, ja seda kiires korras.

— Likvideerida vanglates töötavad trüki-, kütte- ja graafikatöö ala käitised.

Kõik trükitöö alal töötajad — kutseühingusse!

Uute korralduste alusel ei saa käitises töötada ükski tööline, kes pole organiseeritud. Astuge veel täna kutseühingu liikmeks!

Tallinna Trükitöölise Kutseühingu majandus

Koostatud aruande järgi 1. juuniks 1940 olid Tallinna Trükitöölise Kutseühingul järgmised läbikäigud:

Arve	Tulu	Kulu
Saldo 1. I 40	1.440.09	—
Liikmemaksud	5.268.70	—
Sisseastemaks	29.50	—
Ruumidest	264.—	1.159.57
Inventari ekspl.	37.87	35.47
Büroo	6.03	89.04
Palgad	—	325.—
Peod	192.25	253.—
Hoolekanne	638.70	953.70
Kultuuriline tegevus	11.48	583.97
Organiseerimine	—	34.30
Trükingud	—	75.50
Kohustused	—	1.203.71
Pangad	—	800.—
Vallasvara	—	181.35
Deebitorid	92.80	1.295.25
Saldo 1. VI 40	—	991.56
	7.981.42	7.981.42

Teatavasti oli kutseühingu eelarves ette nähtud aasta jooksul liikmemaksude alal 10.000-kroonise summa laekumine. Kui võrrelda 5 kuu aruannet, siis nähtub, et seda summat on võimalik kokku saada eeldusel, et liikmete arv ei lange.

Suurt kulu nõuab meie korter. Kuiigi kulusumma hulka on võetud ka ruumide üür endise Rakvere usalduskoha arvel, siiski keskmiselt, maha arvates ruumide kasutamisest saadud tulusummad, kuju-

neb ruumide üüriks 5 kuu jooksul 180 krooni. Selle hulka on arvatud teenija tasu 20 krooni kuus kui ka juure arvamata liidu poolt tagasisaadav kuu-üür 20 krooni. Seega ruumid annavad puhast kulu 160 krooni kuus.

Läbikäikudesse on võmata liidu poolt saadavad tagasimaksud töötute ja invaliidide toetamise näol, missugused summad kuuluvad tagasimaksamisele vastavast fondist. Osa selliseid summasid on käes, kuid saada on veel ca 300 krooni.

Deebitoride arve suurenemine sündis liidule antud laenu — 1000 krooni — näol, missuguse summa lubas kutseühingu peakoosolek.

Kutseühingu rahalised reservid suurenesid 800 krooni võrra, mis paigutati pank.

Vastavalt sellele aruandele koostati kutseühingu varade seis ja see näitab järgmist pilti:

Aktiva.		Passiva.
Kassa	991.56	Omakapital
Pank	6.926.26	17.483.68
Vallasvara	5.502.42	
Deebitorid	4.063.44	
	17.483.68	17.483.68

Võrreldes 1939. a. lõpul olnud ja praegust varade seis nähtub, et omakapital on suurenenud 15.989.03 kroonilt 17.483.68 kroonini, seega peaaegu 1.400 krooni ulatuses.

Nii võime rahulikult sammuda eesolevatele etteastele vastu, olles kindlad oma majanduslikus olukorras.

Millised põhikirjad kehtivad?

Teatavasti nii liit kui ka ühingud tegutsevad uute põhikirjade alusel. Neid põhikirju pole veel tühistatud. Järelikult peavad ühingud arendama oma tegevust veelgi nende põhikirjade alusel. Ühingud võivad siiski kõrvale heita ebademokraatlikud nõuded, mida põhikirjad sisaldavad, korraldades oma asju töölisliikumises väljakujunenud tavade alusel.

See leiab tulevikus aktsepteerimist uutes põhikirjades.

— Eesti ja Nõukogude Liidu vaheline abistamise pakt täieliselt ellu viia.

— Mõista hukka seni valitsenud kitsa kliki tegevus, kes tahtis maha saboteerida abistamis-pakti elluviimise.

— Sooviavaldusena tuleks käitistest kõrvaldada töölisi kiusavaid administratsiooni kuuluvaid isikuid.

Koosolek õnnestus igapidi ja oli kahju ruumide kitsikusest. Saad on liig väike meie suurenenud kutseühingule.

Muljeid ajaloolisest päevast

Kell 8 hommikul. Telefon. Nende ridade kirjutaja saab teate:

— Hommikul kell 10 uuesti ametisse asunud keskliidu juhatus korraldab Vabadusväljakul demonstratsiooni. Kõik kätised peavad töö katkestama. Tehke korraldused.

— Soo, või asi on nii kaugel. Ilus, tuleb uurida, et provokatsiooni ei oleks.

Lähem keskliidu ruumesse. Seal valitseb palavik.

— Kas ikka demonstratsioon? Meile pole midagi teatatud.

Vaadeldakse imestavalt.

— Võtke, siin on kutsed. Tehke kähku!

Noh, mõtlen, küllap tegu on lihtsalt kiirusega. Pole siin midagi arutada, asi selge ja vajaline. Niisiis tööle.

Lähem ühingusse. Ei ühtki hinge, kellega nõu pidada. Töö tuleb aga teha. Asun väntama telefoni. Kell on juba 9 läbi.

— Tohver ja Ko!

— Jah, teame, mehed on välja tulemas ühingusse.

— „Päevaleht“.

— Töölisvanemad on õhtuses vahetuses, aga anname töölistele edasi.

— „Vaba Maa“, Veiler?

— Jaa.

— Palun korraldus teha tööliste lahkumiseks. Ühendage töölisvanemaga.

Tehtud! „Vaba Maa“ katkestab töö.

Nii järgneb Riigi Trüükikoda ja teised.

Vahepeal jookseb üks kolleeg piki Rüütli ja Rataskaevu tänavat, informeerides sealseid väikesi trüükikodasid.

— Sooh! Suured läbi! Kõiki ei jõua informeerida.

Nüüd seatakse lipp korda ja minnakse platsile. Alles platsil jõuab suurem osa töölisi lipu alla. Trükitöölised olid seega stardivalmis.

Koos muu tööstustööliskonnaga. A. O.

Tehniline kirjandus

Kutseühingu raamatukogule osteti saksakeelne raamat „Die Kunst der Typographie“, mis käsitleb peamiselt ladumistehnikat. Soovitame saksa keelt valdajatele ladejatele tutvuda selle teosega.

Raamatukogule kartoteekkastid

Raamatukogule muretseti uued kartoteekkastid, millega võimaldub parem raamatute katalogiseerimine. Kastid tehti eritellimisel. Tuntakse vajadust ka uue raamatukapi järele, kuna juba praegu on tunda kitsikust raamatute paigutamisel.

Tallinna trükitöölised kibedas tegevuses

Ühingu ruumid — hoolimata suvisest vaheajast — on iga päev täis liikmeid. Igauht huvitab toimuv kibe tegevus, informatsioon, ettevõetav üritus jne. Samal ajal käib ka kibe liikmete vastuvõtmine. Tuleb juure järjest uusi liikmeid, isegi neid, kes aastate eest juba olid lootusetult kadunud. Praegusel korral võib kõnelda juba ühingu liikmete arvu tõusmist 1000-le liikmele. See on rekord, mida pole veel möödunud aegadest nähtud.

*

Kartonaazitöölised korraldasid ülelinnalise koosoleku, kus trükitöölise eeskujul tahetakse läbi viia kollektiivleping, minimaalpalgad ja üldine palkade tõstmine. Sellekohane koosolek peeti 11. juulil, kus ülevaatega olukorrast esines A. Offenbach. Töölised koostasid sellekohase komisjoni, kes hakkab ettevalmistusi tegema oma soovide lahendamiseks. See komisjon on juba pidanud koosolekuid ja fikseerinud tingimusi. Praegusel korral on pea kõikidest kartonaazikäitistest liikmeid Tallinna Trükitöölise Kutseühingusse. Järjest rohkem ja rohkem kartonaazitöölisi liitub kutseühinguga ja nii võib kartonaazitöölise sektsiooni paisuda peagi üsna suureks.

*

Litograafid pidasid samuti ülelinnalise organisatsioonikoosoleku, kus otsustati kõik litograafid organiseerida Tallinna Trükitöölise Kutseühingu alla, moodustades sellekohase sektsiooni. Sektsiooni esimeheks valiti Elmar Jänes. Sektsioon hakkab korraldama litograafiatöölase puutuvaid küsimusi, kuna seni iseseisvalt töötades pole sel alal saavutatud kuigi suurt edu. Seega on iseseisvale litograafide ühingu „Graafika“ kriipsu peale tõmmatud.

*

Sootuks uue rahvana on kutseühingu juures asutatud lehekandjate sektsioon. Teatavasti on ajalehtede talituste tööd teatavat liik töölisi, kellele ülesandeks on lehtede kättetoimetamine Tallinnas asuvatele tellijatele, säästes seega postikuludid kui ka võimaldades lehe varemalt kättesaamist. Lehekandjad pöördusid organiseerimise mõttes Eesti Ametiühingute Keskliidu poole, kes soovitas neil astuda liikmeks Tallinna Trükitöölise Kutseühingusse. Respekterides Keskliidu seisukohta, ongi Tallinna Trükitöölise Kutseühing otsustanud neile avada sektsiooni. Sellekohane koosolek peeti 12. juulil ja seal valiti ka sektsiooni juhatus.

Uued tariifid

puhkekodu tubade kohta sisaldavad kõiki kulusid nii tubade üüri kui ka koristamise jne. näol. Olgu märgitud, et toa hinna juure pole arvatud voodivarustuse kulusummad, kuna need summad saadi kokku annetuste teel.

„Ühiselu“ koosolek

3. juulil peeti „Ühiselu“ trükikoja üldkogu koosolek, millest võttis osa 66 töölisi. Koosolekut juhatas E. Ruul, protokollis A. Plaks.

A. Offenbach kandis ette ülevaate valitsuse töökava elluviimisest, samuti trükitoölaliste poolt astutud sammudest olukorra parandamiseks.

Seejärele koosolek otsustas esineda ärijuhatause ees nõudmistega:

1. Määratagu 2 nädala palk lisatasuks elukaliduse puhul.

2. Maksetagu 1 nädala lisapalk neile, kes olid sunnitud omal kulul 1 nädal rohkem viibima puhkusel.

3. Maksetagu tagantjärele öötöö protsent pühapäeval tehtud ületundidelt.

Muutunud olukorras taheti valida uus töölisvanem, mispärast senine töölisvanem astus ametist tagasi. 1 nädala jooksul valitakse uus töölisvanem.

Uusi trükitoide

* Iga päev ilmuv ajaleht „Kommunist“, milline trükitaakse „Ühiselu“ trükikojas.

* Iga päev ilmuv ajaleht „Trudovoi Putj“ (Töö tee) vene keeles — 8-leheküljelisena.

* Valimiste puhul ilmusid erilendlehed ja litograafilised plakatid.

Trükitoölaliste kaotus „Krullile“ 8:1

12. juulil s. a. peeti Kadrioru staadionil sarjavõistluses Tööliste rändauhinna Tallinna Trükitoölaliste Kutseühingu ja „Krulli“ kaitse jalgpallimeeskondade vaheline võistlus. Võistlust jälgis umbes 700-pedaline töölistkogumik, kes jagasid ka vastavalt oma meeskonnale kiitust.

„Krull“ osutus trükitoölalistele kõvaks pähklik ja I poolaja lõpul näis kindel „kuiv“. Vähemalt poolajale minnes oli seis juba 4:0 „Krulli“ kasuks. Kuigi trükitoölaliste meeskonnas mängisid kaasa säärased suurtükid, nagu Lechner, Kass, Uukivi jt., ei saanud need meeskonna teiste liikmete nõrkuse tõttu panna vastu „Krulli“ marulistele atakidele. Nii tuligi lõpptulemusena lahkuda väljakult kaotusega 8:1. Võistlus oli hoogus ja kiiretempoline — mõlemad pooled panid välja oma parima.

Trükitoölaliste meeskonnas mängisid: Rünne, Veinberg, Kiu, Pärna, Kaun, Liiva, Lechner, Uukivi, Kippar, Kass ja Heinla.

Trükitoölised — Tööliisipordi Liit males

Kutseühingu maleringi ja Eesti Tööliisipordi Liidu malemeeskonnad korraldasid omavahelise võistluse 3. mail 1940. Sel puhul olid ruumid täis elevust — osavõtjate kõrval jälgisid mängu ka kutseühingu liikmed kui ka tööliisiportlased.

Lõpptulemusena trükitoölised võitsid.

Hoogus liikmete juurevool

Tallinna Trükitoölaliste Kutseühingusse on alanud hoogus uute liikmete juurevool. See on ajamärk — kutseühingu tähtsus on tohutult tõusnud.

A. Reinson komissariks

Meie kolleeg A. Reinson on määratud poliitilise politsei komissariks Tallinnas. Teatavasti sms A. Reinson vabanes 1938. a. amnestia seaduse põhjal vanglast, olles 14 aastat veetnud vangla müüride taga.

Ühingu uus lipp

Juhatus otsustas muretseda ühingu uue lipu, mille kavandi väljatöötamiseks moodustati erikomisjon. Praegune lipp on kulunud aja vältel.

Ebajärjekindlus

Ajal, mil teistes trükikodades on vähe tööd, kuhjub „Ühiselu“ trükikotta palju tellimisi. See tõttu töölised peavad lõhkuma väsimuseni tööd, kuigi osa töid võiks anda mujale teha.

Tuleks tõesti juhtida üleliigsed tööd ka muudesse trükikodadesse.

Vangla trükitöö kadumisel

Oleme tagurlikelt valitsustelt nõudnud vangla trükitöö kaotamist, kuid asjatult. See oli muutunud süsteemiks, mis end tassis, ja ettevõtet laiendati järjest. Alles 1939. a. lõpul osteti vangla trükikoja Pärnust Jürvetsonile kuuluv kiirpress „Augsburg“ 9.900 krooni eest. Vaadeldes 1939. a. läbikäiku oli trükikoda ühes kartonaaži- ja köitetööstusega valmistanud kaupu Kr. 68.000 väärtuses, makstes vangidele tasuks vaid 16.000 krooni ümber. Olgu veel öeldud, et üldse töötas nende tööde alal 120 vangit ümber — seega teenis vang ca 130 krooni ümber aastas!

Eraettevõtted kasutasid üsna priskelt vangla tööd. Nii oli tellijate hulgas „Päevaleht“ 50.000 vihuga, „Rahvaülikool“, ETK ja teised firmad.

19. juulil oli Kohtuministeriumis koos komisjon, kuhu kuulusid teiste hulgas E. A. Keskliidust Cher ja liidust A. Offenbach. Komisjon jõudis otsusele, et kartonaaži- ja köitetööstus tuleb üldse kaotada. Trükikoja tegevus piirata seevõrd, et alale jääks vaid võimalus teha vangla ja Kohtuministeriumi keskasutuse enda töid — igal juhul tellitava tööde väärtus ei või ületada 12.000 krooni aastas. Kõik muud tööd läheksid vabaturule, ja neid on 55.000 krooni eest.

Peale selle liit kontrollib vangla trükikoja tegevust, kusjuures selle meister töötaks liiduga kontaktis.

Nii lahenes õnnelikult kauaagene häire trükitoöstuse alal.

Leida Nõmberg †

Ühingu liikmeskonnast lahkus surma läbi Leida Nõmberg, kes töötas Roosilehe trükikojas.

Uus peakoosolek

Juhatus otsustas lähemal ajal kutsuda kokku ühingu peakoosoleku, kus tuleksid ümbervalimisele juhatus ja esindused. Seega tahetakse võimaldada liikmeskonnale moodustada juhatust uute aegade vaimus.

Litograafid ühinesid

Litograafid likvideerisid senise „Graafika“ ühingu ja astusid liikmeks Tallinna Trükitöölise Kutseühingusse. Nad on organiseeritud peaaegu 100%-lt.

Kartonaazitöölisele leping

Nagu trükitöötajates, nii ka kartonaazitöölal korraldatakse tööolud kollektiivlepingu kaudu. Praegu peetakse sellekohaseid läbirääkimisi ja loota on küsimuse rahulikku lahendamist.

Lepingu sõlmijateks on Eesti Trükitöösturite Ühingu karbitöösturite sektsioon ja Tallinna Trükitöölise Kutseühing.

Läbirääkijateks olid A. Janson, R. Kala ja A. Offenbach.

Tähelepanemiseks

Juhatus otsusega kui ka liidu nõukogu soovil iga kutsetöeline peab maksma mitte alla 4. kategooria liikmemaksu. 5. kategooriat võivad maksta vaid õpilased ja abitöölised.

•

Uute korralduste alusel käitised võivad töötada ainult organiseeritud töölised. Seega peavad kõik töölised olema liikmed. Kui mõni tööline ei taha organiseeruda, siis kutseühing võtab tarvitusele vastavad surveabinõud.

Viljandist

Viljandi trükitöölised võistlesid

Viljandi Trükitöölise Kutseühingu kultuurtoimikond korraldas liikmetevahelised võistlused males, kabes, piljardis ja koroonas. Võistlusist osavõtt oli elav ja omavahelised heitlused pakkusid küllaltki pinevust.

Peab tähendama, et Viljandi trükitöölise peres on tulemärgi veel algastmes ja sellele pannakse ka talleval hooajal suuremat rõhku. Kabe, koroon ja piljardimängu tase on malega võrreldes palju kõrgemal tasemel. Änti ka auhindu iga ala kolmele esimesele kohale tulijaile.

Males tuli esimeseks E. Salumäe, teiseks E. Transtok ja kolmandaks H. Oissar. Kabes tulid kolmeks esimeseks: 1. O. Koseste, 2. E. Halling ja 3. J. Kallit. Koroonas said kohti: 1. J. Heinmäe, 2. E. Transtok ja 3. A. Marjasoo, piljardis — 1. J. Heinmäe, 2. A. Marjasoo ja 3. E. Transtok.

Võib loota, et ka järgneval hooajal korraldatakse omavahelisi võistlusi.

E. K.

Viljandi trükitöölised organiseeruvad

Viljandi Trükitöölise Kutseühing on suurt rõhku pannud liikmeskonna organiseerimisele ja see on annud ka tulemusi. Aastaid tagasi olid ju ainult „Sakala“ trükikoja töölised ühingu liikmed, kuna teises trükikojas — „Oma Maas“ — oli liikmeks olek peremehe poolt keeldud. Kui „Oma Maa“ trükikoda läks üle teisele peremehele, siis hakkas kiiresti organiseerima ka liikmeks mitteolevaid „Oma Maa“ töölisi. See andiski hiilgavaid tulemusi ning nüüd võib Viljandi Trükitöölise Kutseühing uhkusega vaadata oma tööle, sest trükitöölised on peagu sajaprotsendiliselt organiseeritud. Mitteliikmeid on veel ainult kaks „Oma Maas“, kuid ka need on juba astunud samme liikmeks astumiseks ning see teostubki lähemal päevil.

E. K.

Haapsalust

Selgituskoosolek

29. juunil liidu sekretär viibis Haapsalus, kus korraldati kohalike trükitöölise koosolek. Teatavasti on Haapsalus vaid üks trükikoda — Haapsalu Graafikatööstus — ja selles trükikojas töötab 13 töölisi. Omanikuks on V. Laks. Liidu sekretär andis ülevalate toimunud sündmustest ja ülesannetest, millised tuleb teostada organiseeritud trükitööliskonnal. Ühtlasi korraldati ka vajalised eeltööd Haapsalu trükitöölise 100% organiseerimiseks Tallinna Trükitöölise Kutseühingu alla.

Organiseerimata oleku tõttu on Haapsalu trükitöölised õige halvast seisukorras. Ettevõtja on kasutanud töölise komplekteerimiseks noorimaid jõude ja püüab selle kaudu odavate tasude juures lüüa majanduslikku profiiti. Kuivõrd nigelad olud valitsevad Haapsalus, nähtub juba üksi järgmisest tõsiasiast:

Trükikoja 13-liikmelise tööliskonna peale on vaid kaks inimest, keda loetakse kutsetööliseks ja kellele maksetakse tasu vastavalt palgaalamääradele. Kõik teised saavad kaugel alla palgaalamäärade, kuigi enamuse neist on töötanud 5 ja enam aastaid trükitöö alal. Õppelepingut pole, kuigi noored on rakendatud kutsetöösse. Vilistatud on niivõrd vähe, aasta kui ka 1940. a. kokkulepetes ettenähtud määradele ja töölise palk on tunduvalt madalam minimaalpalkadest kui ka normidest.

Seepärast tuleb Haapsalu küsimus võtta tõsiselt käsile ja luua seal vajaline kord, et ettevõtja suudaks hoida aus tehtavaid kokkuleppeid ja mitte kasutada töölise teadmatust oma kasuks.

Olgu siinjuures märgitud, et sama ettevõtte haruna töötab ka Tallinnas Laksi väike trükikoda.

Võrust

Trükitööde arv vähenemas

Võrus ilmusid mõned ajakirjad, mis uue korra loomisel pidid kui reaktsiooni häälekandjad oma ilmumise katkestama. Uusi nende asemele pole veel loodud. Tööliskond ei suuda oma kehvuses sellaseid trükitöoteid ilmutada ja igasugune katsetus sel alal tooks majanduslikke raskusi. Samal ajal on aga trükitoodete väljaandjad tagasihojlikud ja nii on trükitööde arv vähenemas. Loomulikult mõjub see trükikodadele ja arutatakse tööliste vallandamist. Tööliskond ja selle valitsus peaks leidma teid töömahu endisel tasemel säilitamiseks.

„Elu“ elukeerises

Võrus ilmuv ajaleht „Elu“ tahtis vahetada trükkimiskohta ja siirduda senisest „Tähe“ trükikojasi V. Pohlaku trükikotta. Alles mõningate samumude järele saavutati siiski endine olukord ja „Elu“ trükitakse ikkagi „Tähes“. Sellega ühenduses aga „Tähe“ trükikoda kavatses vallandada hulk töölisi.

Trükitöölised tervitavad valitsust

27. juunil peeti Võrus trükikoja „Täht“ ruumides ülelinnaline trükitööliste koosolek. See on huvitav nähtus, mis iseloomustab praegust vaba aega. Koosolek korraldati ühe päeva jooksul ja poliitseis polnud seda vaja registreeridagi.

Koosolekul esines kõnega liidu sekretär A. Ofenbach, kes selgitas lähemalt põhjusi, mis tingisid endise valitsuse langemise ja praeguse ametisse asutumise kui ka trükitöölise ülesandeid uues olukorras. Kõneleja iseloomustas praeguse valitsuse koosseisu kui tööliste ja uuenduste poole rühkivat, märkides samuti punaarmee suurt abi tööliste võidu saavutamisel.

Koosolek otsustas saata tervitustelegrammi Vabariigi Valitsusele ja soovis edu tööliste majandusliku ja õigusliku olukorra parandamiseks.

Läbirääkimistel puudutati töösturite vastuseisu kokkuleppe elluviimiseks, samuti ka vallandamise küsimust jne.

Kiri Võru elust-olust

Meie väike Võru on samuti kaasa elamas toimuvatele sündmusile kui seda on kogu kodumaa. Linn on nagu elavamaks muutunud vene vägede paigutamise ja Võru. Nüüd on siis juttu laialt. Iga päev sõidavad läbi Võru tänavate punaarmee voorid, tankid, sõdurid. Garnisoni mehed on eriti huvitatud suplusvõimalustest Võrus. Nii käib Tamula järves kõrvuti võrulastega suplemas üks kompanii sõdureid teise järele.

*

Väike Võru on elustunud samuti töölisliikumisest ja koha peal keeb kibe tööliste organiseerimine. Kuigi trükitöölise organisatsioon tegutsseb juba mõnd aega, pole Võrus seni nimetamisväärset tööliste organisatsiooni olnud. Nüüd tahetakse kõik Võru palgategenijad ühendada kutseühingusse ja esimesed pääsukesed sel alal olid vastavad demonstratsioon-ronkkaigud.

*

Punaarmee on arendamas sõbralikke suhteid Võru rahvaga ja korraldas kaks päeva järgemööda Võru pargis pidu, kus ei puudunud eeskava ega tants. Võru noorus võttis sellest elavalt osa ja Võru kohta ennenägemata arv — ligemale 1000 kodanikku — tuli jälgima punaarmee ettekandeid.

*

Nagu igal pool, nii ka Võrus hakkab end tunda andma ruumide puudus. Et majutada sõbraliku riigi vägesid, tuli asutustel kolida ümber teistesse majadesse. Mõne organisatsiooni likvideerimisega vabanesid ka ruumid, mida kasutatakse majutamiseks. Loomulikult sellest ei piisa ja nii alustatakse uute ehitustega. See annab Võru rahvale tööd ja leiba.

*

Võru trükitöölised püüavad samal ajal organiseerida ka Petseri trükitöölisi ja ligemal ajal sõidetakse ühingu Petserisse sealsete tööseltsimeeste organiseerimiseks. Seni on Petseri trükitöölised organisatsioonist kuidagi eemal olnud. Uute aegade kätte jõudes peavad nad kaasa tegema kogu trükitööliskonna organiseerimistööd.

Valgast

Loterii hea kordaminek

Valga Trükitöölise Kutseühingu asjadeloterii, mille loosimine oli 19. mail s. a., andis ühinguale küllatki suure ülejäägi, mis kindlustab ühingu tegevust tulevikus veel rohkem.

Avaldame tänu eriti neile kolleegidele, kes Valga trükitöölise ettevõttesse nii soojalt suhtusid ja kõigiti kaasa aitasid pileтите recliseerimisel, mille tõttu oli võimalik pileтите saajaprotsendiline läbimüük.

Suurematest võitudest ei jäänud koha peale ühtki. Esimene võit langes Viljandi, teine Narva ja kolmas Võru, kuna Valga pidi leppima väiksemate võitudega, samuti ülejäänud teised linnad.

Loterii tulused olid Kr. 246.46, kulused Kr. 116.13, ülejääki seega Kr. 130.33.

See loterii oli Valga Trükitöölise Kutseühingu esimene suurem üritus, mis õnnestus üle ootuste hästi.

Koosolek 10. juunil

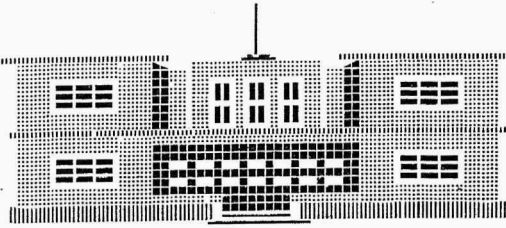
Sekretäri ettekandest selgus, et ajakirja 4. number oli politseivõimude poolt konfiskeeritud ja et ei olnud võimalik ühtki eksemplari välja lasta. Inkrimineeritavat ajakirjas liidu teada pole olnud. Otsustati sellest kutseühinguile teatada. — Võeti teadmiseks mitmesugused määruste rikkumised koh-tadel palkade korralduse ajal ja otsustati sellest informeerida trükitöösturite keskust. — Võeti tead-miseks ja täitmiseks mitmesugune kirjavahetus. — Peeti tarviliseks revisjoni toimetamist Aegviidus liidu puhkekodus teostatud kulutuste kohta, arves-tades revisjonikomisjoni esimehe sellekohast aval-dust. — Nõukogu asjas sooviti koosoleku pidamist lähemal ajal. Liidu juhatus jäi püsima siiski edasi-lükkavale otsusele. — Korraldati puhkekoduga ühenduses olevaid küsimusi. — Korraldati vähe-maid küsimusi.

Koosolek 21. juunil

Sekretär kandis ette informatsiooni 21. juunil toimunud poliitiliste muudatuste kohta ja valitsuse loomise üle. Otsustati tervitada uut valitsust kui töölistkonnale vastuvõetavat. Samuti kiideti heaks astunud sammud kontakti ajal kogu töölistkonnaga. Otsustati trükitöösturite ühingule ette panna kol-lektiivlepingu sõlmimise küsimus. — Tõsteti üles öötöö kaotamise küsimus trükitööstuses, milleks astutakse kontakti töösturitega. — Vajaduse korral otsustati toetada töölistkaitse rühmade organi-seerimist trükitööstusest. — Ühenduses tekkinud olukorraga peeti vajalikeks pidada silmas trüki-tööstuse majanduslikku arengut. — Sekretärile tehti kohuseks anda välja uus ajakirja num-ber, ühtlasi hoolt kanda ka endise konfiskeeritud numbriga vabaklaskmiseks. — Sekretär kandis ette, et teda taheti sisekaitse ülema korraldusel Tal-linnast välja saata, kuid see otsus tühistati poliitiliste sündmuste tagajärjel. — Otsustati kutse-ühingutele avaldada informatsiooni uue olukorra kohta. — Korraldati liidu majanduslikke küsimusi. — Kuna Töövõtjate Kutseühingute Keskliidus on toimunud ümberkorraldused ja endine ametisse nimetatud juhatus taganes, siis otsustati astuda tihedasse kontakti uue keskliidu juhatusega.

Gutenbergi mälestamine Mainzis

Gutenbergi kunsti 500 a. juubeli puhul Mainzis linnas Saksamaal tahetakse korraldada kaks näi-tust trükikunsti alalt. Samuti on sel puhul koosta-tud kaks näidendit, mis käsitlevad Gutenbergi aega ja mis tulevad ettekandele linnateatris. Ühe näi-dendi nimeks on „Must prohvet“.

Puhkekodule uus ilme

Liidu juhatus teostas käesoleval kevadel Aeg-viidu puhkekodu kaunistamist ja täiendamist. Sum-mad selleks olid lubatud liidu nõukogu poolt k. a. märtsis, ka muretseti nendele summadele veel lisa annetuste kaudu.

Remonttööd

Teatavasti puhkekodu ehitamisel ei arvestatud mõningaid nõudeid, mis pärastpoole andis end tunda maja juures. Maja vajumine, kuivamine jne. kutsus esile ühelt poolt tapeetide lõhkemise, ahjude pragunemise jne., teiselt poolt olid tubade seinad ebakindlad ja õhukesed. Ka põrandad vajasisid kohendamist.

Seepärast otsustati vanad tapeedid maha kis-kuda, lüüa alla aluskate ja panna igasse tuppa eri värvi tapeedid. Samuti oli vajaline ka tubade lae krohvimine.

Lõpetades selle töö olid toad võtnud sootuks uue rõõmsa ilme. See töö tehti ka saalis. Põrandalaudad lõid kokku ja värviti üle, millega saavuti-tati kooskõla muu ilmega.

Maja oli hulk aega väliselt voorderdamata, ka see tehti korda. Maja juure ehitati umbes 10 inimesele kuur magamisasemetega, mida kasutatakse tubade kinnioleku korral.

Kuna materjal ja töötasu on tänavu kallinenud, kulus selleks remondiks suurem summa.

Inventari täiendus

Juure muretseti veel 3 voodit, nii et ühe voo-diga tube enam ei jäänud. See on ka mõistetav, kuna senised 1 voodiga toad suuruselt ei jäänud alla teistest 2 voodiga tubadest. Pealegi tubade järele on nõudmine ja maja tuleb täieliselt eks-pluuteerida.

Kevadel varastatud esemete asemele tuli mu-retseda uusi, mis nõudis kaunistamise summa. Peale-selle muretseti uute artiklitena voodivarustust (linad, tekid, padjad) ja kuuri magamiskotid. Os-teti juure veel saali kaunistamiseks korvmööbli garnituur ja viis lamamistooli.

Selle töö korraldamiseks tuli liidu juhatuse liikmetel palju joosta ja vaeva näha. Hoolimata sellest saadi raskustest siiski üle ja puhkekodu on võtnud soliidsema ilme.

Elagu Eesti töötava rahva valimisvõit!

Elagu meie sõprus ja tihe kontakt Nõukogude Liidu valitsusega!

Elagu Eesti Kommunistlik Partei!

Liidu astunud sammud

* Võeti osa Sotsiaalministeeriumis öötöö kaotamiseks ajalehtede alal toimunud nõupidamisest, kus toetati öötöö kaotamist.

* Kohtuministrile esitati märgukiri vanglate juures asuvate trüki-, kōite- ja kartonaažikāitiste kaotamiseks.

* Pöörduiti Keskliidu poole ajakirjanduse ja raamatute ilmutamise suurendamiseks vastavate ametiühingute ja töölisorganisatsioonide kaudu, eesmärgil suurendada trükiteodete arvu.

* Tööstureile esitati kollektiivlepingu ja palgalolude parandamise nõue.

* Siseministrile esitati märgukiri palvega litoграфия huvides, etikettide trükkimiseks vajalise õlle vabamüügile laskmiseks. See palve leidis rahuldamist.

* Haridusministeeriumile esitati märgukiri palvega, et muudetaks MÕT seaduse põhjal senist korraldust masinaladujate alal ja et edaspidi masinaladujaiks võivad saada vaid õppinud käsiladujad.

* Keskliidule esitati liidu soov liikmeks astumiseks.

* Ühineti Töötava Rahva Liidu valimisplatvormiga.

* Avaldati tervitus Eestimaa Kommunistlikule Parteile ta legaalseks muutumisel.

* Võeti osa nii 21. juuni kui ka 6. juuli töölismälestustsioonidest.

* Toetati ebasoovitavate tööjuhtide vallandamise aktsiooni käitistes.

* Alustati rünnakut kartonaažitöö alale kollektiivlepingu sisseviimiseks.

* Korraldati Võru trükiteöliste massilise vallandamise küsimust ja astuti kohtadel samme üksikute vallandamise ärachoidmiseks.

* Keskliidule esitati täieline aruanne trükiteöliste võitluse ajaloolisest arengust palga- ja töötingimuste parandamiseks.

Uus Keskliit

Õöl vastu 21. juunit „Töölise Kodu“ asuvad ametiühingud otsustasid üle võtta Töövõtjate Kutseühingute Keskliidu ja selle asemele seada orga-

nisatsioonide usaldusega valitud inimesed. Selle kaudu otsustati kõrvaldada senised endise sisekaitse ülema poolt määratud juhid. Vastavalt sellele vallutatigi Keskliidu ruumid ja ajutine korraldav juhatus asus õõ kestel palavikulisele tegevusele järgmisel päeval kokkukutsutud rongkäigu korraldamiseks. Valmistati vajalised üleskutsed, saadeti käskjalad käitistesse töö lõpetamise teatamiseks ja korraldati vajaline side töölistegelaste vahel. Hommikul kubisesid Keskliidu ruumid nii korraldajaist kui ka järelepärijaist.

Uus Keskliidu ajutine juhatus tõstis ausse endise nimetuse Eestimaa Töölisühingute Keskliit, missuguse nime all ta avaldas oma üleskutsed ja selgitused.

Hiljem toimunud Keskliidu juhatuse koosolekul valiti Keskliidu esimeheks Aleksander Aben, kes mõne aasta eest oli poliitilise töö eest Eestis sunitud põgenema Rootsi.

Leida Nõmberg

mälestab

Tallinna Trükiteöliste Kutseühing

„TRÜKITÖÖLINE“

ilmutab 10 korda aastas

Vastutav toimetaja: A. OFFENBACH.
Toimetus ja talitus: Tallinn, Pärnu mnt. 17-2.
Telef. 482-66.

Järgmine number ilmutab augustis 1940.
Käskkirjade saatmise tähtpäev järgmisel numbris 10. august 1940

Väljaandja: Eesti Trükiteöliste Kutseühingute Liit.

R. Tohver & Ko trükk, Tallinnas

Vastutav toimetaja: A. Offenbach.

26. juulil 1940.